

9 ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟ

1. Αυτό που φανταζόμασταν τα προηγούμενα χρόνια, με τον ανασχηματισμό έγινε πιο φανερό. Το κυβερνητικό στρατόπεδο έχει στόχο να κάνει το απολύτως μίνιμουμ για να διατηρηθεί η χώρα στην Ευρωζώνη. Μόλις έφτασε στο επιθυμητό σημείο να ισοσκελίσει τον προϋπολογισμό διά της υπερφορολόγησης, νομίζει ότι το δύσκολο κομμάτι τελείωσε, ότι οι υποχρεώσεις έπαψαν. Ετοιμάζεται για την αυτοαναπαγωγή του. Αυτή δεν είναι κυβέρνηση που λύνει προβλήματα. Είναι κυβέρνηση μάχιμη, με αντίπαλο όχι τα προβλήματα της χώρας αλλά τους άλλους διεκδικητές της εξουσίας.

2. Ο πρόσφατος ανασχηματισμός είχε ως κατάληξη τη δημιουργία όχι μιας νέας κυβέρνησης, αλλά δυο. Μια κυβέρνηση εξωτερικού και μια κυβέρνηση εσωτερικού. Στην κυβέρνηση εξωτερικού υπάρχουν οι 2-3 υπουργοί-άλλοθι που μπορούν να συνομιλήσουν με τους διεθνείς οργανισμούς, τα άλλα ευρωπαϊκά κράτη. Στην κυβέρνηση εσωτερικού συναθροίζονται οι μαχητές των τηλεπαραθύρων, το «γαλάζιο αντιμνημόνιο», ο δεξιός λαϊκισμός για να αντιμετωπίσει τον αριστερό λαϊκισμό.

3. Χαρδούβελης, Στουρνάρας, Ράπανος, Παπαδήμος. Δεν είναι τυχαίο ότι για τη σοβαρή δουλειά επιστρατεύονται πάντα ονόματα από την ολιγόχρονη δεξαμενή του εκσυγχρονισμού της εποχής Σημίτη. Γιατί η δεκαετία του '90 ήταν η τελευταία εποχή που η ελληνική κοινωνία είχε ακόμα το δυναμισμό να επιτυγχάνει στόχους, να αναβαθμίζει τη θέση της χώρας στο διεθνή χώρο. Δεν ήταν μια ανέφελη περίοδος χωρίς προβλήματα. Ο κρατισμός, το πελατειακό κράτος, η διαπλοκή βασιλεύαν και τότε. Όμως υπήρχε ένα πολιτικό προσωπικό που είχε στόχο την εξωστρέφεια, την περαιτέρω σύνδεση με την Ευρώπη, την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων. Δεν είναι επίσης τυχαίο που η εποχή αυτή συκοφαντήθηκε και πολεμήθηκε λυσσαλέα από όλο το πολιτικό και μιντιακό σύστημα της ακινησίας. Με πρωτεργάτη το ίδιο της το κόμμα. Οι μεταρρυθμίσεις που δεν έγιναν τα χρόνια του 2000 είναι τα σημερινά μας προβλήματα.

4. Οι περισσότεροι υπουργοί της σημερινής κυβέρνησης δεν έχουν τα φόντα ούτε να κατανοήσουν τα προβλήματα του σύγχρονου κόσμου, τα προβλήματα της χώρας. Είναι ανακυκλωμένο υλικό του επιτυχημένου πλην αυτοκαταστροφικού παιχνιδιού που παίζει το πολιτικό σύστημα για να αναπαράγεται στην εξουσία και να διαιωνίζει την ακινησία. Θα ξαναπαίζουν με επιτυχία το εμφυλιοπολεμικό παιχνίδι με τους απέναντι λαϊκιστές, με πραγματικό αντίπαλο την Ευρωπαϊκή Ένωση και κάθε σκέψη για αλλαγή των χρεοκοπημένων συστημάτων της χώρας. Προβλέπονται σύντομα εκλογές. Το μόνο παιχνίδι που ξέρει καλά το πολιτικό σύστημα.

5. Οι Χατζηδάκης, Γεωργιάδης, Σκορδάς, Θεοχάρης δεν απομακρύνθηκαν γιατί δεν έφεραν εις πέρας τις μεταρρυθμίσεις. Αλλά για το ακριβώς αντίθετο, γιατί τις επιχειρήσαν. Το άνοιγμα των αγορών, η απελευθέρωση επαγγελματιών, η αναδιάρθρωση εφοριών και τελωνείων, η κατάργηση των φόρων υπέρ τρίτων, το φρένο στο ληστρικό πάρτι στο χώρο της υγείας, η «εργαλειοθήκη» του ΟΟΣΑ, είναι απειλές για τη συντηρητική οργάνωση της ελληνικής κοινωνίας που υπερασπίζεται τα επιμέρους συμφέροντα με αδιαλλαξία, αρνούμενη να αποδεχτεί το προφανές: Χωρίς τα δανεικά, οι επιμέρους νίκες συμφερόντων δημιουργούν μια συνολική χρεοκοπία. Όλοι μετατρέπονται σε θύματα και ταυτόχρονα σε θύτες. Όλες οι «νίκες» μεταφράζονται σε υπερφορολόγηση, σε ακρίβεια, σε ανεργία, σε συνέχιση της ύφεσης. Όσο αντιστεκόμαστε στην ιδέα να το κάνουμε όπως ο άλλος κόσμος, η «ελληνική ιδιαιτερότητα» θα σημαίνει μόνο φτώχεια.

6. Το πολιτικό σύστημα έχει τα δίκια του. Αλλά δεν έχει ελαφρυντικά. Δεν έχει ελαφρυντικά γιατί αυτό είναι το καθήκον

του, να καθοδηγεί την κοινωνία, να παίρνει και αντιδημοφιλείς αποφάσεις όταν ξέρει ότι χρειάζονται επείγουσες αλλαγές. Έχει όμως και τα δίκια του γιατί ακόμα και με αυτές τις λίγες απόπειρες μεταρρυθμίσεων, η κοινωνία έχει βρεθεί απέναντι, έχει στραφεί ακόμα και στους ολοκληρωτισμούς του προηγούμενου αιώνα, προκειμένου να μην αλλάξει τον παρασιτικό τρόπο πλουτισμού που επέτυχε τις τελευταίες δεκαετίες.

7. Πώς ο λαός αυτός έχει διαπαιδαγωγηθεί έτσι ώστε να κάνει πάντα τις λανθασμένες επιλογές; Γιατί ακούει μόνο μια ερμηνεία της πραγματικότητας. Από παντού. Αν το σκεφτείς, αν αφαιρέσεις τα «κοσμητικά επίθετα» με τα οποία στολίζει ο ένας τον άλλον στον εντός του συστήματος πόλεμο εξουσίας, όλο το πολιτικό φάσμα, από τον ακροδεξιό ολοκληρωτισμό ως την ακροαριστερή τρομοκρατία, διατρέχοντας όλα τα κόμματα του τόξου, λέει τα ίδια πράγματα: Μας επιβάλλουν πράγματα που δεν θέλουμε, τιμωρητικά, θα μπορούσαμε να τα αποφύγουμε, να τα κάνουμε αλλιώς, να είμαστε όπως πριν, αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε αλλιώς, γιατί μας εκβιάζουν. Όταν τα μεγάλα Μέσα Ενημέρωσης της χώρας μιλάνε για «εκβιασμούς της τρόικας», για «ιταμές προκλήσεις» του Σόιμπλε, δεν νομιμοποιούν την αντιμνημονιακή παραφροσύνη που μιλάει για αποικίες και Ευρωπαίους γκάνγκστερ; Όταν οι υπουργοί της κυβέρνησης για κάθε μέτρο έχουν ως απάντηση, δεν μπορούμε να κάνουμε αλλιώς, είναι «προαπαιτούμενο», είναι μέσα στη συμφωνία, το επιβάλλει η τρόικα, τι διαφορετικό λένε από την παρανοϊκή αφήγηση της «χώρας που διάλεξαν για πειραματόζωο» οι «ξένοι», οι «ισχυροί»; Δεν κάνουμε αλλαγές γιατί πρέπει, γιατί είναι προς το κοινωνικό συμφέρον, αλλά γιατί μας το επιβάλλουν παρά τη θέλησή μας. Η πολιτική ελίτ σε ένα μόνο πράγμα ομονοεί. Στην αντιμετώπιση κάθε υποψίας διαρθρωτικών αλλαγών, κάθε μεταρρυθμιστικής απόπειρας. Οργανωμένα συμφέροντα διανομής προνομίων, κρατικοδίαιτος, ελληνικός καπιταλισμός, αυτονομημένο πολιτικό σύστημα που κάνει μπίζνες με τις προμήθειες και τις κρατικές εταιρείες, κάνουν καθυστέρηση, αρνούνται κάθε αλλαγή. Την ώρα που η χώρα, για να επανέλθει, χρειάζεται αλλαγές-σοκ σε όλα της τα συστήματα.

8. Το ονομάζουν «μεταρρυθμιστική κόπωση». Είναι η ευγενική εκδοχή. Όσοι ζουν την ελληνική πραγματικότητα υποψιάζονται ότι η σύνθεση της νέας κυβέρνησης αντανακλά τη νέα αυταπάτη του πολιτικού συστήματος. Ότι το παιχνίδι των προσποιήσεων, η δήθεν εναρμόνιση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα, πήρε τέλος. Επιστρέφουμε στις παλιές καλές συνήθειες. Στο παρασιτικό, με δανεικά κι επιδοτήσεις μοντέλο. Λιτότητα χωρίς μεταρρυθμίσεις, σημαίνει απλώς το ίδιο μοντέλο πιο φτωχό. Η αντιπολίτευση ζητάει την ακύρωση όλων των μεταρρυθμίσεων. Μονομάχοι με ίδιο στόχο. Οι επαγγελματίες θυμωμένοι των τηλεπαραθύρων θα συναγωνίζονται για την πιο πειστική αντιμεταρρυθμιστική. Η κοινωνία θέλει τα πάντα, και κράτος πατερούλη, και λιγότερους φόρους, και προσλήψεις αλλά χωρίς αξιολόγηση, βοήθεια στους ασθενέστερους αλλά χωρίς να κοπούν τα επιδόματα, μείωση των φόρων αλλά χωρίς να καταργηθούν οι φόροι υπέρ τρίτων, υψηλές συντάξεις αλλά να βγαίνουν και στη σύνταξη στα 50, επενδύσεις αλλά χωρίς να πουλήσει τίποτα το κράτος. Η νέα κυβέρνηση είναι φτιαγμένη για να απαντήσει σ' αυτή την κοινή γνώμη. Αυτό ήταν το μήνυμα των εκλογών: Πάμε σαν άλλοτε.

9. Η νέα κυβέρνηση είναι μια κυβέρνηση από το παρελθόν. Και έχει προφανή στόχο να δείξει ότι όλα είναι όπως παλιά. Ξαναγυρνάμε στις παλιές καλές συνήθειες. Στους καυγάδες στα τηλεπαραθύρα, στο δήθεν οξύ πόλεμο ανάμεσα στα κόμματα, στις διευθετήσεις μακρο- και μικρο-συμφερόντων. Business as usual. Κάνουν λάθος ως πολιτικό προσωπικό, κάνουμε λάθος ως κοινωνία. Και τώρα πια δεν έχουμε κανένα ελαφρυντικό ότι δεν ξέραμε, ότι δεν μας το είχαν πει. ☐